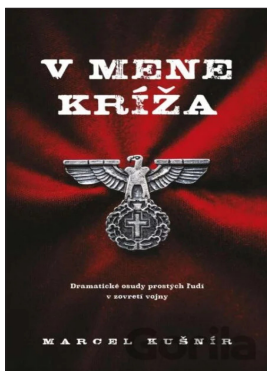

KUŠNÍR, Marcel. *V mene kríža*. Bratislava: TATRAN, 2023. 208 s. ISBN 978-80-222-1476-6.

Marcel Kušník, autor historického románu *V mene kríža*, podľa vydavateľstva Tatran – nové meno a nová tvár, pôsobivo a verne vykreslil atmosféru a vzťahy na slovenskej dedine vo vojnovom období. Podtitulom publikácie sú dramatické osudy prostých ľudí v zovretí vojny. Autor síce nie je odborným historikom, kniha však predchádzala viacročnému výskumu života ľudí na Slovensku v období nemeckých represíí, zaujímal sa najmä o to, ako im zasahovali do života dejinné udalosti a či ich dokázali sami ovplyvniť. Súčasťou procesu písania boli aj konzultácie s historikmi, dôkazom čoho je aj autorove poďakovanie v závere.

Konflikt protichodných ideológií je zobrazený na základe komunikácie, napokon aj vzťahu, mladého nemeckého vojaka Heinricha a slovenského rímskokatolíckeho kňaza Čobrdu, ktorí konajú každý v mene svojho kríža či už nacistického, alebo kresťanského. Dej sa odohráva v slovenskej dedine, v roku 1944, krátko po potlačení domáceho odboja proti nacistickému režimu, kde sa tieto dve ústredné postavy náhodne stretnú a vedú medzi sebou intenzívne rozhovory o svojich protichodných postojoch a svetonázoroch.

Vďaka verným opisom rôznych situácií a miest sa podarilo autorovi u čitateľov vyvolať pocit vtedajšej atmosféry. Marcel Kušník sa v texte nevyhýba ani surovým, expresívnym vyjadreniam, napríklad opis smrti je skôr deskripciou ako vyobrazením, nie je prikrášený. Podobne sú zobrazené aj iné situácie, dôležité pre historický kontext doby.

Zaujímavé sú tiež otázky, ktoré sú určené pre čitateľov na zamyslenie: *Ako ďaleko zájdete, aby ste zostali verní svojej ideológii? Ako zareagujete, keď sa dostanete do konfliktu s názormi, ktoré sú v priamom rozpore s vašimi?* Práve samotný text môže byť pri pátraní po odpovediach akosi smernicou, pomôckou. Téma presahuje časový rámec, je dôležitou aj dnes, keď sa stále viac stretávame s neochotou komunikácie, namiesto

hľadania kompromisov dochádza možno k ostrejším stretom ako Heinricha a Čobrodu, keď: „Zbrane však vystriedali jazyky, guľky nahradili slová a tie útočili nie na telo, ale na srdce, na dušu, na myseľ. Každý koná v mene svojho kríža a obaja vedia, že tento boj môže vyhrať len jeden z nich.“

Publikácia *V mene kríža* bola odprezentovaná aj na svojom krste 27. októbra 2023 v kníhkupectve Martinus, kde prebehla taktiež diskusia s autorom. Počas milého podujatia sa tak vytvoril priestor aj na diskusiu o nie jednoduchých otázkach z našej histórie. Kniha je momentálne zaradená medzi najpredávanejšie tituly vydavateľstva Tatran.

Kludia Sokolová